

Käyttöturvallisuustiedote

Tekijänoikeuden haltija vuonna 2013, 3M Company Kaikki oikeudet pidätetään. Tämän tiedon kopioiminen ja/tai lataaminen on sallittua ainoastaan 3M tuotteiden käyttämistä varten, mikäli (1) tiedot on kopioitu kokonaisuudessaan ja muuttumattomina, ellei 3M, ole antanut etukäteistä kirjallista suostumustaan muuhun, ja (2) kopiota tai alkuperäistä tietoa ei myydä edelleen tai muutoin levitetä ansiotarkoituksessa.

Tiedotenumero: 19-1034-8 Versio: 1.00
Tarkistettu: 07/02/2013 Edellinen päiväys: - - -
Kuljetustietojen versio: 1.00 (07/02/2013)

Käyttöturvallisuustiedote on laadittu REACH-asetuksen (EY) N:o 1907/2006 liitteen II mukaisesti.

AINEEN/VALMISTEEN JA YHTIÖN/YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT (Kit)

1.1 Tuotetunniste

6160J 3M ESPE EXPRESS BITE

Tuotekoodi

70-2004-7534-4

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Hammashoitotuote. 2-osainen purenanrekisteröintimateriaali. Base- ja Catalyst.

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Yritys: Suomen 3M Oy, PL 600 (Keilaranta 6), 02151 Espoo, Y-tunnus: 0200814-5
Puhelin/Fax: Puhelin: (09) 525 21, Telefax: (09) 512 2944
Sähköposti: www.3M.fi/yhteydenotto
Kotisivu: www.3M.fi

1.4 Hätäpuhelinnumero

MYRKYTYSTIETOKESKUS: (09) 471 977 (suora), (09) 4711 (vaihde)

Tämä tuote on moniosainen tuote (Kit). Jokaiselle osalle on laadittu oma käyttöturvallisuustiedote. Huom! Säilytä osien käyttöturvallisuustiedotteet yhdessä, älä erota niitä toisistaan. Tähän tuotteeseen liittyvät seuraavat käyttöturvallisuustiedotteet:

19-1005-8, 19-1003-3

KULJETUSTIEDOT (Kit)

70-2004-7534-4

Ei ole VAK/ADR/RID:n alainen kuljetus

Lisäykset, poistot ja muutokset edelliseen versioon

- - -

Käyttöturvallisuustiedote

Tekijänoikeuden haltija vuonna 2013, 3M Company Kaikki oikeudet pidätetään. Tämän tiedon kopioiminen ja/tai lataaminen on sallittua ainoastaan 3M tuotteiden käyttämistä varten, mikäli (1) tiedot on kopioitu kokonaisuudessaan ja muuttumattomina, ellei 3M, ole antanut etukäiteistä kirjallista suostumustaan muuhun, ja (2) kopiota tai alkuperäistä tietoa ei myydä edelleen tai muutoin levitetä ansiotarkoituksessa.

Tiedotenumero:	19-1003-3	Versio:	1.00
Tarkistettu:	07/02/2013	Edellinen päiväys:	---
Kuljetustietojen versio: 1.00 (07/02/2013)			

Käyttöturvallisuustiedote on laadittu REACH-asetuksen (EY) N:o 1907/2006 liitteen II mukaisesti.

KOHTA 1. AINEEN/SEOKSEN JA YHTIÖN/YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

1.1 Tuotetunniste

3M ESPE EXPRESS BITE BASE

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Käyttötarkoitus

Hammashoitotuote. 2-osainen purennanrekisteröintimateriaali. Base-pasta.

Käyttökohde: Terveystuotteen ammattikäyttö.

Toimialaluokitus (TOL): 862.

Käyttötarkoituskoodi (KT): 41.

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Yritys: Suomen 3M Oy, PL 600 (Keilaranta 6), 02151 Espoo, Y-tunnus: 0200814-5

Puhelin/Fax: Puhelin: (09) 525 21, Telefax: (09) 512 2944

Sähköposti: www.3M.fi/yhteydenotto

Kotisivu: www.3M.fi

1.4 Häät puhelinnumero

MYRKYTYSTIETOKESKUS: (09) 471 977 (suora), (09) 4711 (vaihde)

KOHTA 2. VAARAN YKSILÖINTI

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

CLP-asetus (EY) 1272/2008

CLP-asetusta ei sovelleta artiklassa 1(5) mainittuihin terveydenhuollon laitteisiin ja tarvikkeisiin. (93/42/ETY).

Seosdirektiivi (1999/45/EY)

Ei vaaraluokitusta - aine/seos ei täytä seosdirektiivin (1999/45/EY) luokituskriteerejä.

2.2 Merkinnät

CLP-asetus (EY) 1272/2008

Ei sovelleta.

3M ESPE EXPRESS BITE BASE

2.3 Muut vaarat

Tuote sisältää kvartsia. Tuotteen fysikaalisesta muodosta (pasta), altistumista kvartseille hengitettynä ei ole odotettavissa.

KOHTA 3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

Aineosa	CAS-nro	EY-nro	p-%	Luokitus
Kalkkikivi	1317-65-3	EINECS 215-279-6	20 - 40	-
Kvartsi	14808-60-7	EINECS 238-878-4	30 - 40	-
Vinyylipolydimetyylisiloksaani	68083-19-2	-	15 - 25	-
Mineraaliöljy	8042-47-5	EINECS 232-455-8	< 10	Xn:R65 (Itseluokiteltu) Asp. Tox. 1, H304 (Itseluokiteltu)
Polydimetyylisiloksaani	-	-	< 5	-
Kromi-(III)-oksidivihreä (C.I. 77288)	1308-38-9	EINECS 215-160-9	< 2	-

Kohta 16 sisältää R- ja H-lausekkeet aukikirjoitettuina.

Kohta 15 sisältää tietoja aineosiin liittyvistä turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännöksistä.

Kohta 12 sisältää tietoa aineosien PBT- tai vPvB-arvioinneista.

Kohta 8 sisältää aineosien työperäisen altistumisen raja-arvoja.

KOHTA 4. ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Hengitys

Ei edellytä ensiaputoimenpiteitä.

Ihokosketus

Pese kosketuskohta saippualla ja vedellä. Jos oireita ilmenee, hakeudu lääkäriin.

Silmäkosketus

Huuhdo runsaalla vedellä. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.

Jos oireita ilmenee, hakeudu lääkäriin.

Nieleminen

Huuhdo suu. Jos ilmenee pahoinvointia, hakeudu lääkäriin.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Katso kohdan 11.1 tiedot myrkyllisistä vaikutuksista.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Ei sovelleta.

KOHTA 5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1 Sammutusaineet

Materiaali ei pala. Käytä palonsammutusainetta, joka soveltuu ympäröivälle palolle.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Ei sovelleta.

Vaaralliset hajoamistuotteet

Aine

Hiilimonoksidi (CO).

Hiilidioksidi (CO₂).

Olosuhteet

Palaminen.

Palaminen.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Palo- tai räjähdysvaaraa ei ole odotettavissa.

KOHTA 6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Huomioi tiedotteen kohdat liittyen fysikaalisiin- ja terveysvaaroihin, hengityksen suojaukseen, ilmanvaihtoon sekä henkilönsuojaimiin.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat toimet

Vältettävä päästävästä ympäristöön.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Kootaan päästö talteen mahdollisimman tarkasti. Kootaan jäännös UN-tyyppihyväksytyyn pakkaukseen kuljetusta varten. Puhdistetaan jäännökset sopivalla liuottimella. Tuuleta alue. Huomioi myös liuottimen käyttöturvallisuustiedote. Puhdistetaan jäännös. Säiliö suljettava tiiviisti. Hävitetään talteen kerätty materiaali ohjeiden mukaisesti mahdollisimman pian.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Lisätietoja kohdissa 8 ja 13.

KOHTA 7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Vain hammashuollon ammattikäyttöön. Lue käyttö- ja turvallisuusohjeet huolellisesti ennen käyttöä. Vältä työstöpölyn hengittämistä. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalia käytettäessä. Peseydy huolellisesti käytön jälkeen.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Tuotepakkaus sisältää säilytys- ja varastointiohjeet.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Huomioi kohdan 7.1 (Käsittely) ja 7.1 (Varastointi) suositukset. Huomioi kohdan 8 (altistumisen ehkäiseminen & henkilönsuojaimet) suositukset.

KOHTA 8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 Valvontaa koskevat muuttajat

Altistumisen raja-arvot

Aineosa	CAS-nro	Luettelo	Raja-arvo	Huomautus
Kromi ja sen (II, III)-yhdisteet	1308-38-9	HTP-arvot	HTP(8h):0.5 mg/m ³ (Cr)	
Kvartsi	14808-60-7	HTP-arvot	HTP(8h):0.05 mg/m ³ (alveolijae)	
Mineraliöljy, huurut	8042-47-5	HTP-arvot	HTP(8h): 5 mg/m ³ (huurut)	
Paraffiiniöljy	8042-47-5	HTP-arvot	HTP(8h): 5 mg/m ³ (huurut)	

HTP-arvot : Haitallisiksi tunnetut pitoisuudet (HTP) 2012.

HTP(8h): Keskipitoisuus 8 h:n altistusajalle.

HTP(15min): Keskipitoisuus 15 min:n altistusajalle.

ppm: Tilavuusosuuden yksikkö (tilavuuden miljoonasosa).

mg/m³: Massapitoisuuden yksikkö (milligrammaa kuutiometrissä).

Kattoarvo: Hetkellisen pitoisuuden HTP-arvo.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet

Riittävä yleisilmanvaihto.

8.2.2 Henkilönsuojaimet**Silmien- tai kasvojen suojaus**

Suosittelava silmien- tai kasvojen suojaus: Suojalasit, joissa epäsuora tuuletus.

Ihon- tai käsiensuojaus

Ei edellytetä. Tarvittaessa tiiviit, sopivat (CE) suojakäsineet.

Hengityksensuojaus

Ei edellytetä.

KOHTA 9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot**

Fysikaalinen olomuoto	Kiinteä.
Erityinen fysikaalinen olomuoto:	Pasta.
Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)	Vihreä pasta. Hajuton.
Hajukynnys	<i>Tietoja ei saatavilla.</i>
pH	<i>Ei sovelleta.</i>
Kiehumispiste/kiehumisalue	<i>Ei sovelleta.</i>
Sulamispiste	<i>Tietoja ei saatavilla.</i>
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Ei luokitusta.
Räjähdysominaisuudet	Ei luokitusta.
Hapettavat ominaisuudet	Ei luokitusta.
Leimahduspiste	<i>Ei sovelleta.</i>
Itsesyttymislämpötila	<i>Ei sovelleta.</i>
Alempi syttyvyys- tai räjähdysraja	<i>Ei sovelleta.</i>
Ylempi syttyvyys- tai räjähdysraja	<i>Ei sovelleta.</i>
Höyrynpaine	<i>Ei sovelleta.</i>
Suhteellinen tiheys	1,5 [Ref.Std.:Vesi=1]
Vesiliukoisuus	-
Liukoisuus (muu kuin vesiliukoisuus)	<i>Tietoja ei saatavilla.</i>
Jakautumiskerroin (K o/w)	<i>Tietoja ei saatavilla.</i>
Haihtumisnopeus	<i>Ei sovelleta.</i>
Höyryntiheys	<i>Ei sovelleta.</i>
Hajoamislämpötila	<i>Tietoja ei saatavilla.</i>
Viskositeetti	<i>Ei sovelleta.</i>
Tiheys	<i>Tietoja ei saatavilla.</i>
9.2 Muut tiedot	
Haihtuvat orgaaniset yhdisteet (VOC)	<i>Tietoja ei saatavilla.</i>
Haihtuvat aineosat	<i>Tietoja ei saatavilla.</i>

KOHTA 10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Reaktiivisuus**

Normaaleissa käyttöolosuhteissa aine/seos/materiaali on stabiili (ei reaktiivinen).

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Vaarallista polymerisaatiota ei ole odotettavissa.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Ei tunneta.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Ei tunneta.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Aine

Ei tunneta.

Olosuhteet

KOHTA 11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

Kohdassa 11 annettu tieto ei ole välttämättä kaikilta osin yhdenmukainen kohdan 2 luokituksen kanssa, mikäli toimivaltainen viranomainen on luokitellut aineosan/aineosia (sitova luokitus). Lisäksi yksittäisten aineosien myrkyllisyyteen liittyvät tiedot eivät välttämättä liity koko valmisteen luokitukseen ja/tai altistumisvaikutukseen. Syytä tähän voivat olla, että yksittäisen aineosan pitoisuus saattaa olla alle luokitusrajojen, aineosalle ei ole mahdollista altistua tai aineosan tieto ei ole merkityksellistä koko valmisteen osalta. Lisätietoja aineosien/seoksen luokituksesta saatavilla pyynnöstä.

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Altistumisen vaikutukset

Testauksen ja/tai aineosatietojen perusteella tämä aine/seos voi aiheuttaa seuraavia terveysvaikutuksia:

Hengitys

Ei ole odotettavissa terveysvaikutuksia.

Ihokosketus

Merkittävää ihoärsytystä ei ole odotettavissa.

Silmäkosketus

Merkittävää silmä-ärsytystä ei ole odotettavissa.

Nieleminen

Ruoansulatuselimistön ärsytys: Oireita voivat olla alavatsakivut, vatsanväänteet, pahoinvointi, oksentelu ja ripuli.

Lisätietoja:

Tuote sisältää kiteistä piidioksidia. Altistuminen kiteiselle piidioksidille hengitettynä (alveolijae) on yhdistetty silikoosiin. Kiteinen piidioksidi on myös mahdollinen karsinogeeni (IARC). Käytettäessä tuotetta ohjeiden mukaisesti altistumista kiteiselle piidioksidille hengitettynä (alveolijae) ei ole odotettavissa.

Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

Välitön myrkyllisyys

Nimi	Altistumisreitti	Laji	Arvo
------	------------------	------	------

3M ESPE EXPRESS BITE BASE

TUOTE	Nieleminen		Testaustietoja ei ole saatavilla. ATE (lask.) >5 000 mg/kg
Kalkkikivi	Ihon kautta		LD50 Arvio > 5 000 mg/kg
Kalkkikivi	Nieleminen	Rotta	LD50 6 450 mg/kg
Kvartsi	Nieleminen		LD50 Arvio > 5 000 mg/kg
Vinyylipolydimetyylisiloksaani	Ihon kautta	Kani	LD50 > 15 440 mg/kg
Vinyylipolydimetyylisiloksaani	Nieleminen	Rotta	LD50 > 15 440 mg/kg
Mineraaliöljy	Nieleminen	Rotta	LD50 > 5 000 mg/kg
Kromi-(III)-oksidivihreä (C.I. 77288)	Nieleminen	Rotta	LD50 > 5 000 mg/kg

ATE=Välittömän myrkyllisyyden estimaatti.

Ihosyövyttävyysohoärsytys

Nimi	Laji	Arvo
Kalkkikivi		Tietoja ei saatavilla.
Kvartsi		Ei merkittävää ärsytystä.
Vinyylipolydimetyylisiloksaani		Tietoja ei saatavilla.
Mineraaliöljy		Lievästi ärsyttävä.
Kromi-(III)-oksidivihreä (C.I. 77288)		Tietoja ei saatavilla.

Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys

Nimi	Laji	Arvo
Kalkkikivi		Tietoja ei saatavilla.
Kvartsi		Tietoja ei saatavilla.
Vinyylipolydimetyylisiloksaani		Tietoja ei saatavilla.
Mineraaliöljy		Lievästi ärsyttävä.
Kromi-(III)-oksidivihreä (C.I. 77288)		Tietoja ei saatavilla.

Ihon herkistyminen

Nimi	Laji	Arvo
Kalkkikivi		Tietoja ei saatavilla.
Kvartsi		Tietoja ei saatavilla.
Vinyylipolydimetyylisiloksaani		Tietoja ei saatavilla.
Mineraaliöljy		Ei ole herkistävä.
Kromi-(III)-oksidivihreä (C.I. 77288)		Tietoja ei saatavilla.

Hengitysteiden herkistyminen

Nimi	Laji	Arvo
Kalkkikivi		Tietoja ei saatavilla.
Kvartsi		Tietoja ei saatavilla.
Vinyylipolydimetyylisiloksaani		Tietoja ei saatavilla.
Mineraaliöljy		Tietoja ei saatavilla.
Kromi-(III)-oksidivihreä (C.I. 77288)		Tietoja ei saatavilla.

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Nimi	Altistumisreitti	Arvo
Kalkkikivi		Tietoja ei saatavilla.
Kvartsi	In vivo	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.
Vinyylipolydimetyylisiloksaani		Tietoja ei saatavilla.
Mineraaliöljy	In vitro	Ei ole mutageeni.
Kromi-(III)-oksidivihreä (C.I. 77288)		Tietoja ei saatavilla.

Syöpää aiheuttavat vaikutukset

Nimi	Altistumisreitti	Laji	Arvo
Kalkkikivi			Tietoja ei saatavilla.
Kvartsi	Hengitys		Syöpää aiheuttava.
Vinyylipolydimetyylisiloksaani			Tietoja ei saatavilla.
Mineraaliöljy	Ihon kautta		Ei ole karsinogeeni.
Mineraaliöljy	Hengitys		Ei ole karsinogeeni.

3M ESPE EXPRESS BITE BASE

Kromi-(III)-oksidivihreä (C.I. 77288)		Tietoja ei saatavilla.
---------------------------------------	--	------------------------

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset**Lisääntymiselle ja/tai kehitykselle vaaralliset vaikutukset**

Nimi	Altistumisreitti	Arvo	Laji	Tulos	Altistumisen kesto
Kalkkikivi	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle ja/tai kehitykselle vaarallinen.		NOAEL: Ei tietoja.	
Kvartsi		Tietoja ei saatavilla.			
Vinyylipolydimetyylisiloksaani		Tietoja ei saatavilla.			
Mineraaliöljy	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle ja/tai kehitykselle vaarallinen.		NOAEL: 4 350 mg/kg/day	
Kromi-(III)-oksidivihreä (C.I. 77288)		Tietoja ei saatavilla.			

Kohde-elin/elimet**Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen**

Nimi	Altistumisreitti	Kohde-elin/elimet	Arvo	Laji	Tulos	Altistumisen kesto
Kalkkikivi	Hengitys	Hengityselimet	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		Ärsytys. Positiivinen	
Kalkkikivi	Hengitys	Hengityselimet	Kaikki tiedot negatiivisia.		NOAEL: 0,0812 mg/l	
Kvartsi	Hengitys	Hengityselimet	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		Ärsytys. Positiivinen	
Vinyylipolydimetyylisiloksaani			Tietoja ei saatavilla.			
Mineraaliöljy			Tietoja ei saatavilla.			
Kromi-(III)-oksidivihreä (C.I. 77288)			Tietoja ei saatavilla.			

Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen

Nimi	Altistumisreitti	Kohde-elin/elimet	Arvo	Laji	Tulos	Altistumisen kesto
Kalkkikivi			Tietoja ei saatavilla.			
Kvartsi	Hengitys	Silikoosi	Vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa.		NOAEL: Ei tietoja.	
Vinyylipolydimetyylisiloksaani			Tietoja ei saatavilla.			
Mineraaliöljy	Nieleminen	Maksa Immuunijärjestelmä	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		NOEL: 6,4 mg/kg/day	
Mineraaliöljy	Nieleminen	Verenkiertojärjestelmä	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		LOEL: 340 mg/kg/day	
Kromi-(III)-oksidivihreä (C.I. 77288)			Tietoja ei saatavilla.			

Aspiraatiovaara

Nimi	Arvo
Kalkkikivi	Ei aiheuta aspiraatiovaaraa.
Kvartsi	Ei aiheuta aspiraatiovaaraa.
Vinyylipolydimetyylisiloksaani	Ei aiheuta aspiraatiovaaraa.
Mineraaliöljy	Aspiraatiovaara.
Kromi-(III)-oksidivihreä (C.I. 77288)	Ei aiheuta aspiraatiovaaraa.

Lisätietoja seoksen/aineosien myrkyllisyydestä saatavilla pyynnöstä valmistajalta/toimittajalta.

KOHTA 12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

Kohdassa 12 annettu tieto ei ole välttämättä kaikilta osin yhdenmukainen kohdan 2 luokitustietojen kanssa, mikäli toimivaltainen viranomainen on luokitellut aineosan/aineosia (sitova luokitus). Lisäksi yksittäisten aineosien tiedot liittyen vaarallisuuteen ympäristölle eivät välttämättä liity koko valmisteen vaarallisuuteen ympäristölle. Syitä tähän voivat olla, että yksittäisen aineosan pitoisuus on alle luokitusrajojen, aineosalle ei ole mahdollista altistua tai aineosan tieto ei ole merkityksellistä koko valmisteen osalta. Lisätietoja aineosien/seoksen luokituksista saatavilla pyynnöstä.

12.1 Myrkyllisyys

Välitön vaara vesiympäristölle:

Ei välittömästi (lyhytaikaisesti) myrkyllistä vesieliöille.

Krooninen vaara vesiympäristölle:

Ei kroonisesti (pitkäaikaisesti) myrkyllistä vesieliöille.

Testaustietoja seoksesta ei ole saatavilla.

Aineosa	CAS-nro	Eliölaji	Tyyppi	Altistuminen	Testi	Tulos
Kalkkikivi	1317-65-3	Western Mosquitofish	Kokeellinen	96 h	LC50	>100 mg/l
Kalkkikivi	1317-65-3	Rainbow Trout	Kokeellinen	21 pv	NOEC	>100 mg/l
Kromi-(III)-oksidivihreä (C.I. 77288)	1308-38-9		Tietoja ei saatavilla.			
Kvartsi	14808-60-7		Tietoja ei saatavilla.			
Vinyylipolydimetyylisiloksaani	68083-19-2		Tietoja ei saatavilla.			
Mineraaliöljy	8042-47-5		Tietoja ei saatavilla.			

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Testaustietoja ei saatavilla.

12.3 Biokertyvyys

Testaustietoja ei saatavilla.

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Yhteys valmistajaan/toimittajaan lisätietoja varten.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Tietoja ei saatavilla.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Tietoja ei saatavilla.

KOHTA 13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Hävitä sisältö/pakkaus voimassa olevien kunnallisten /kansallisten säädösten mukaisesti.

3M ESPE EXPRESS BITE BASE

Kovetettu/kovettunut materiaali: Poltto jätteiden käsittelyluvan saaneessa laitoksessa. Polttokelpoisuus selvitettävä ennen hävitystä. Voidaan toimittaa hyväksytylle kaatopaikalle. Kaatopaikkakelpoisuus selvitettävä ennen hävitystä.
Kovettamaton materiaali: Käsittely tarvittaessa (esim. suuremmat määrät) vaarallisena jätteenä.

Jäteluettelo (179/2012) sisältää soveltuvat jätenimikkeet (EWC-koodit). Jätteet luokitellaan ensisijaisesti jätteen synnyn toimialan mukaisesti. *-merkityt nimikkeet käsiteltävä vaarallisena jätteenä. Varmista jäteluokituksen oikeellisuus ennen tuotteen/pakkauksen hävitystä. Tarvittaessa yhteys toimivaltaiseen jätehuoltoviranomaiseen.

Suomen 3M Oy on Pakkausyhdistysrekisteri PYR:n jäsen. Lisätietoja pakkausten hyötykäytöstä ja tuottajayhteisöistä löytyy osoitteesta www.pyr.fi.

EY-jätenimike (tuote):

180106* Kemikaalit, jotka koostuvat vaarallisista aineista tai sisältävät niitä.
180107 Muut kuin nimikkeessä 18 01 06 mainitut kemikaalit.

KOHTA 14. KULJETUSTIEDOT

VAK/IMDG/IATA: Ei rajoitettu.

KOHTA 15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö
Tuote on vaatimukset täyttävä, hyväksytty (CE-merkitty) terveydenhuollon tarvike (93/42/ETY).

Syöpää aiheuttavat vaikutukset

<u>Aineosa</u>	<u>CAS-nro</u>	<u>Luokitus</u>	<u>Säädös</u>
Kvartsi	14808-60-7	Luokka 1	Kansainvälinen syöväntutkimuslaitos (IARC)

Aineluettelot

Yhteys valmistajaan/toimittajaan lisätietoja varten.

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi

Ei sovelleta.

KOHTA 16. MUUT TIEDOT

Tietolähteet

Valmistajan antamat tiedot.

REACH-asetus (EY) 1907/2006 muutoksineen.

CLP-asetus (EY) 1272/2008 muutoksineen.

STM:n asetus kemikaalien luokitusperusteista ja merkintöjen tekemisestä 807/2001.

HTP-arvot 2012.

Luettelo H-lausekkeista

H304 Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.

Luettelo R-lausekkeista

R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltynä.

Lisäykset, poistot ja muutokset edelliseen versioon

Uusi lomakepohja (REACH 2010).

Käyttöturvallisuustiedotteen tiedot perustuvat kokemukseemme ja ovat oikeita parhaan tietämyksemme mukaan julkaisupäivänään. Emme ole vastuussa mistään taloudellisesta vahingosta tai esine- tai henkilövahingosta, joka saattaa aiheutua sen käyttämisestä (ellei laissa toisin säädetä). Tiedot eivät välttämättä sovellu muuhun kuin käyttöturvallisuustiedotteessa tarkoitettuun tuotteen käyttöön tai tilanteisiin, joissa tuotetta käytetään yhdessä muiden materiaalien kanssa. Näistä syistä on tärkeää, että asiakas selvittää itse testaamalla, soveltuuko tuote aiottuun käyttötarkoitukseen.

Käyttöturvallisuustiedotteet ovat saatavilla osoitteessa www.3M.fi

Käyttöturvallisuustiedote

Tekijänoikeuden haltija vuonna 2013, 3M Company Kaikki oikeudet pidätetään. Tämän tiedon kopioiminen ja/tai lataaminen on sallittua ainoastaan 3M tuotteiden käyttämistä varten, mikäli (1) tiedot on kopioitu kokonaisuudessaan ja muuttumattomina, ellei 3M, ole antanut etukäiteistä kirjallista suostumustaan muuhun, ja (2) kopiota tai alkuperäistä tietoa ei myydä edelleen tai muutoin levitetä ansiotarkoituksessa.

Tiedotenumero:	19-1005-8	Versio:	1.00
Tarkistettu:	07/02/2013	Edellinen päiväys:	---
Kuljetustietojen versio: 1.00 (07/02/2013)			

Käyttöturvallisuustiedote on laadittu REACH-asetuksen (EY) N:o 1907/2006 liitteen II mukaisesti.

KOHTA 1. AINEEN/SEOKSEN JA YHTIÖN/YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

1.1 Tuotetunniste

3M ESPE EXPRESS BITE CATALYST

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Käyttötarkoitus

Hammashoitotuote. 2-osainen purennaanrekisteröintimateriaali. Catalyst-pasta.

Käyttökohde: Terveysthuollon ammattikäyttö.

Toimialaluokitus (TOL): 862.

Käyttötarkoituskoodi (KT): 41.

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Yritys: Suomen 3M Oy, PL 600 (Keilaranta 6), 02151 Espoo, Y-tunnus: 0200814-5

Puhelin/Fax: Puhelin: (09) 525 21, Telefax: (09) 512 2944

Sähköposti: www.3M.fi/yhteydenotto

Kotisivu: www.3M.fi

1.4 Häät puhelinnumero

MYRKYTYSTIETOKESKUS: (09) 471 977 (suora), (09) 4711 (vaihde)

KOHTA 2. VAARAN YKSILÖINTI

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

CLP-asetus (EY) 1272/2008

CLP-asetusta ei sovelleta artiklassa 1(5) mainittuihin terveydenhuollon laitteisiin ja tarvikkeisiin. (93/42/ETY).

Seosdirektiivi (1999/45/EY)

Ei vaaraluokitusta - aine/seos ei täytä seosdirektiivin (1999/45/EY) luokituskriteerejä.

2.2 Merkinnät

CLP-asetus (EY) 1272/2008

Ei sovelleta.

3M ESPE EXPRESS BITE CATALYST

2.3 Muut vaarat

Tuote sisältää kvartssia. Tuotteen fysikaalisesta muodosta (pasta), altistumista kvartseille hengitettynä ei ole odotettavissa.

KOHTA 3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

Aineosa	CAS-nro	EY-nro	p-%	Luokitus
Kalkkikivi	1317-65-3	EINECS 215-279-6	20 - 40	-
Kvartsi	14808-60-7	EINECS 238-878-4	30 - 40	-
Vinyylipolydimetyylisiloksaani	68083-19-2	-	15 - 25	-
Mineraaliöljy	8042-47-5	EINECS 232-455-8	< 5	Xn:R65 (Itseluokiteltu) Asp. Tox. 1, H304 (Itseluokiteltu)

Kohta 16 sisältää R- ja H-lausekkeet aukikirjoitettuna.

Kohta 15 sisältää tietoja aineosiin liittyvistä turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännöksistä.

Kohta 12 sisältää tietoa aineosien PBT- tai vPvB-arvioinneista.

Kohta 8 sisältää aineosien työperäisen altistumisen raja-arvoja.

KOHTA 4. ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Hengitys

Ei edellytä ensiaputoimenpiteitä.

Ihokosketus

Pese kosketuskohta saippualla ja vedellä. Jos oireita ilmenee, hakeudu lääkäriin.

Silmäkosketus

Huuhto runsaalla vedellä. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.

Jos oireita ilmenee, hakeudu lääkäriin.

Nieleminen

Huuhto suu. Jos ilmenee pahoinvointia, hakeudu lääkäriin.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Katso kohdan 11.1 tiedot myrkyllisistä vaikutuksista.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Ei sovelleta.

KOHTA 5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1 Sammutusaineet

Materiaali ei pala. Käytä palonsammutusainetta, joka soveltuu ympäröivälle palolle.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Ei sovelleta.

Vaaralliset hajoamistuotteet

Aine

Hiihimonoksidi (CO).

Hiiidioksidi (CO₂).

Ärsyttävät höyryt ja kaasut.

Olosuhteet

Palaminen.

Palaminen.

Palaminen.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Palo- tai räjähdysvaaraa ei ole odotettavissa.

KOHTA 6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ**6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**

Alue tuuletettava. Huomioi tiedotteen kohdat liittyen fysikaalisiin- ja terveysturvavaroihin, hengityksen suojaukseen, ilmanvaihtoon sekä henkilönsuojaimiin.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat toimet

Vältettävä päästävästä ympäristöön.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Kootaan päästö talteen mahdollisimman tarkasti. Kootaan jäännös UN-tyyppihyväksytyyn pakkaukseen kuljetusta varten. Puhdistetaan jäännökset sopivalla liuottimella. Tuuleta alue. Huomioi myös liuottimen käyttöturvallisuustiedote. Puhdistetaan jäännös. Säiliö suljettava tiiviisti. Hävitetään talteen kerätty materiaali ohjeiden mukaisesti mahdollisimman pian.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Lisätietoja kohdissa 8 ja 13.

KOHTA 7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI**7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**

Vain hammshuollon ammattikäyttöön. Lue käyttö- ja turvallisuusohjeet huolellisesti ennen käyttöä. Vältä työstöpölyn hengittämistä. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalia käytettäessä. Peseydy huolellisesti käytön jälkeen.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Tuotepakkaus sisältää säilytys- ja varastointiohjeet.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Huomioi kohdan 7.1 (Käsittely) ja 7.1 (Varastointi) suositukset. Huomioi kohdan 8 (altistumisen ehkäiseminen & henkilönsuojaimet) suositukset.

KOHTA 8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET**8.1 Valvontaa koskevat muuttujat****Altistumisen raja-arvot**

Aineosa	CAS-nro	Luettelo	Raja-arvo	Huomautus
Kvartsi	14808-60-7	HTP-arvot	HTP(8h):0.05 mg/m ³ (alveolijae)	
Mineraliöljy, huurut	8042-47-5	HTP-arvot	HTP(8h): 5 mg/m ³ (huurut)	
Paraffiiniöljy	8042-47-5	HTP-arvot	HTP(8h): 5 mg/m ³ (huurut)	

HTP-arvot : Haitallisiksi tunnetut pitoisuudet (HTP) 2012.

HTP(8h): Keskipitoisuus 8 h:n altistusajalle.

HTP(15min): Keskipitoisuus 15 min:n altistusajalle.

ppm: Tilavuusosuuden yksikkö (tilavuuden miljoonasosa).

mg/m³: Massapitoisuuden yksikkö (milligrammaa kuutiometrissä).

Kattoarvo: Hetkellisen pitoisuuden HTP-arvo.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet**

Riittävä yleisilmanvaihto.

8.2.2 Henkilönsuojaimet

Silmien- tai kasvojen suojaus

Suosittelava silmien- tai kasvojen suojaus: Suojalasit, joissa epäsuora tuuletus.

Ihon- tai käsiensuojaus

Ei edellytetä. Tarvittaessa tiiviit, sopivat (CE) suojakäsineet.

Hengityksensuojaus

Ei edellytetä.

KOHTA 9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Fysikaalinen olomuoto	Kiinteä.
Erityinen fysikaalinen olomuoto:	Pasta.
Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)	Kermanvärinen pasta. Hajuton.
Hajukynnys	<i>Tietoja ei saatavilla.</i>
pH	<i>Ei sovelleta.</i>
Kiehumispiste/kiehumisalue	<i>Ei sovelleta.</i>
Sulamispiste	<i>Tietoja ei saatavilla.</i>
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Ei luokitusta.
Räjähdysominaisuudet	Ei luokitusta.
Hapettavat ominaisuudet	Ei luokitusta.
Leimahduspiste	<i>Ei sovelleta.</i>
Itsesyttymislämpötila	<i>Tietoja ei saatavilla.</i>
Alempi syttyvyys- tai räjähdysraja	<i>Ei sovelleta.</i>
Ylempi syttyvyys- tai räjähdysraja	<i>Ei sovelleta.</i>
Höyrynpaine	<i>Ei sovelleta.</i>
Suhteellinen tiheys	≥ 1 [Ref.Std:Vesi=1]
Vesiliukoisuus	-
Liukoisuus (muu kuin vesiliukoisuus)	<i>Tietoja ei saatavilla.</i>
Jakautumiskerroin (K o/w)	<i>Tietoja ei saatavilla.</i>
Haihtumisnopeus	<i>Ei sovelleta.</i>
Höyryntiheys	<i>Ei sovelleta.</i>
Hajoamislämpötila	<i>Tietoja ei saatavilla.</i>
Viskositeetti	<i>Ei sovelleta.</i>
Tiheys	<i>Tietoja ei saatavilla.</i>

9.2 Muut tiedot

Haihtuvat orgaaniset yhdisteet (VOC)	<i>Tietoja ei saatavilla.</i>
Haihtuvat aineosat	<i>Tietoja ei saatavilla.</i>

KOHTA 10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Reaktiivisuus

Normaaleissa käyttöolosuhteissa aine/seos/materiaali on stabiili (ei reaktiivinen).

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Vaarallista polymerisaatiota ei ole odotettavissa.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Ei tunneta.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Ei tunneta.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Aine

Ei tunneta.

Olosuhteet

KOHTA 11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

Kohdassa 11 annettu tieto ei ole välttämättä kaikilta osin yhdenmukainen kohdan 2 luokituksen kanssa, mikäli toimivaltainen viranomainen on luokitellut aineosan/aineosia (sitova luokitus). Lisäksi yksittäisten aineosien myrkyllisyyteen liittyvät tiedot eivät välttämättä liity koko valmisteen luokitukseen ja/tai altistumisvaikutukseen. Syitä tähän voivat olla, että yksittäisen aineosan pitoisuus saattaa olla alle luokitusrajojen, aineosalle ei ole mahdollista altistua tai aineosan tieto ei ole merkityksellistä koko valmisteen osalta. Lisätietoja aineosien/seoksen luokituksesta saatavilla pyynnöstä.

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Altistumisen vaikutukset

Testauksen ja/tai aineosatietojen perusteella tämä aine/seos voi aiheuttaa seuraavia terveysvaikutuksia:

Hengitys

Ei ole odotettavissa terveysvaikutuksia.

Ihokosketus

Merkittävää ihoärsytystä ei ole odotettavissa.

Silmäkosketus

Merkittävää silmä-ärsytystä ei ole odotettavissa.

Nieleminen

Ruoansulatuselimistön ärsytys: Oireita voivat olla alavatsakivut, vatsanväänteet, pahoinvointi, oksentelu ja ripuli.

Lisätietoja:

Tuote sisältää kiteistä piidioksidia. Altistuminen kiteiselle piidioksidille hengitettynä (alveolijae) on yhdistetty silikoosiin. Kiteinen piidioksidi on myös mahdollinen karsinogeeni (IARC). Käytettäessä tuotetta ohjeiden mukaisesti altistumista kiteiselle piidioksidille hengitettynä (alveolijae) ei ole odotettavissa.

Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

Välitön myrkyllisyys

Nimi	Altistumisreitti	Laji	Arvo
TUOTE	Nieleminen		Testaustietoja ei ole saatavilla. ATE (lask.) >5 000 mg/kg

3M ESPE EXPRESS BITE CATALYST

Kalkkikivi	Ihon kautta		LD50 Arvio > 5 000 mg/kg
Kalkkikivi	Nieleminen	Rotta	LD50 6 450 mg/kg
Kvartsi	Nieleminen		LD50 Arvio > 5 000 mg/kg
Vinyylipolydimetyylisiloksaani	Ihon kautta	Kani	LD50 > 15 440 mg/kg
Vinyylipolydimetyylisiloksaani	Nieleminen	Rotta	LD50 > 15 440 mg/kg
Mineraaliöljy	Nieleminen	Rotta	LD50 > 5 000 mg/kg

ATE=Välittömän myrkyllisyyden estimaatti.

Ihosyövyttävyyksihoärsytys

Nimi	Laji	Arvo
Kalkkikivi		Tietoja ei saatavilla.
Kvartsi		Ei merkittävää ärsytystä.
Vinyylipolydimetyylisiloksaani		Tietoja ei saatavilla.
Mineraaliöljy		Lievästi ärsyttävä.

Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys

Nimi	Laji	Arvo
Kalkkikivi		Tietoja ei saatavilla.
Kvartsi		Tietoja ei saatavilla.
Vinyylipolydimetyylisiloksaani		Lievästi ärsyttävä.
Mineraaliöljy		Lievästi ärsyttävä.

Ihon herkistyminen

Nimi	Laji	Arvo
Kalkkikivi		Tietoja ei saatavilla.
Kvartsi		Tietoja ei saatavilla.
Vinyylipolydimetyylisiloksaani		Tietoja ei saatavilla.
Mineraaliöljy		Ei ole herkistävää.

Hengitysteiden herkistyminen

Nimi	Laji	Arvo
Kalkkikivi		Tietoja ei saatavilla.
Kvartsi		Tietoja ei saatavilla.
Vinyylipolydimetyylisiloksaani		Tietoja ei saatavilla.
Mineraaliöljy		Tietoja ei saatavilla.

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Nimi	Altistumisreitti	Arvo
Kalkkikivi		Tietoja ei saatavilla.
Kvartsi	In vivo	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.
Vinyylipolydimetyylisiloksaani		Tietoja ei saatavilla.
Mineraaliöljy	In vitro	Ei ole mutageeni.

Syöpää aiheuttavat vaikutukset

Nimi	Altistumisreitti	Laji	Arvo
Kalkkikivi			Tietoja ei saatavilla.
Kvartsi	Hengitys		Syöpää aiheuttava.
Vinyylipolydimetyylisiloksaani			Tietoja ei saatavilla.
Mineraaliöljy	Ihon kautta		Ei ole karsinogeeni.
Mineraaliöljy	Hengitys		Ei ole karsinogeeni.

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset**Lisääntymiselle ja/tai kehitykselle vaaralliset vaikutukset**

Nimi	Altistumisreitti	Arvo	Laji	Tulos	Altistumisen kesto
Kalkkikivi	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle ja/tai kehitykselle vaarallinen.		NOAEL: Ei tietoja.	

3M ESPE EXPRESS BITE CATALYST

Kvartsi		Tietoja ei saatavilla.			
Vinyylipolydimetyylisiloksaani		Tietoja ei saatavilla.			
Mineraaliöljy	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle ja/tai kehitykselle vaarallinen.		NOAEL: 4 350 mg/kg/day	

Kohde-elin/elimet**Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen**

Nimi	Altistumisreitti	Kohde-elin/elimet	Arvo	Laji	Tulos	Altistumisen kesto
Kalkkikivi	Hengitys	Hengityselimet	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		Ärsytys. Positiivinen	
Kalkkikivi	Hengitys	Hengityselimet	Kaikki tiedot negatiivisia.		NOAEL: 0,0812 mg/l	
Kvartsi	Hengitys	Hengityselimet	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		Ärsytys. Positiivinen	
Vinyylipolydimetyylisiloksaani			Tietoja ei saatavilla.			
Mineraaliöljy			Tietoja ei saatavilla.			

Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen

Nimi	Altistumisreitti	Kohde-elin/elimet	Arvo	Laji	Tulos	Altistumisen kesto
Kalkkikivi			Tietoja ei saatavilla.			
Kvartsi	Hengitys	Silikoosi	Vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa.		NOAEL: Ei tietoja.	
Vinyylipolydimetyylisiloksaani			Tietoja ei saatavilla.			
Mineraaliöljy	Nieleminen	Maksa Immuunijärjestelmä	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		NOEL: 6,4 mg/kg/day	
Mineraaliöljy	Nieleminen	Verenkiertojärjestelmä	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		LOEL: 340 mg/kg/day	

Aspiraatiovaara

Nimi	Arvo
Kalkkikivi	Ei aiheuta aspiraatiovaaraa.
Kvartsi	Ei aiheuta aspiraatiovaaraa.
Vinyylipolydimetyylisiloksaani	Ei aiheuta aspiraatiovaaraa.
Mineraaliöljy	Aspiraatiovaara.

Lisätietoja seoksen/aineosien myrkyllisyydestä saatavilla pyynnöstä valmistajalta/toimittajalta.

KOHTA 12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

Kohdassa 12 annettu tieto ei ole välttämättä kaikilta osin yhdenmukainen kohdan 2 luokitustietojen kanssa, mikäli toimivaltainen viranomais on luokitellut aineosan/aineosia (sitova luokitus). Lisäksi yksittäisten aineosien tiedot liittyen vaarallisuuteen ympäristölle eivät välttämättä liity koko valmisteen vaarallisuuteen ympäristölle. Syitä tähän voivat olla, että yksittäisen aineosan pitoisuus on alle luokitusrajojen, aineosalle ei ole mahdollista altistua tai aineosan tieto ei ole merkityksellistä koko valmisteen osalta. Lisätietoja aineosien/seoksen luokituksesta saatavilla pyynnöstä.

12.1 Myrkyllisyys

Välitön vaara vesiympäristölle:

3M ESPE EXPRESS BITE CATALYST

Ei välittömästi (lyhytaikaisesti) myrkyllistä vesieliöille.

Krooninen vaara vesiympäristölle:

Ei kroonisesti (pitkäaikaisesti) myrkyllistä vesieliöille.

Testaustietoja seoksesta ei ole saatavilla.

Aineosa	CAS-nro	Eliölaji	Tyyppi	Altistuminen	Testi	Tulos
Kalkkikivi	1317-65-3	Western Mosquitofish	Kokeellinen	96 h	LC50	>100 mg/l
Kalkkikivi	1317-65-3	Rainbow Trout	Kokeellinen	21 pv	NOEC	>100 mg/l
Kvartsi	14808-60-7		Tietoja ei saatavilla.			
Vinyylipolydimetyyli-siloksaani	68083-19-2		Tietoja ei saatavilla.			
Mineraaliöljy	8042-47-5		Tietoja ei saatavilla.			

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Testaustietoja ei ole saatavilla.

12.3 Biokertyvyys

Testaustietoja ei ole saatavilla.

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Yhteys valmistajaan/toimittajaan lisätietoja varten.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Tietoja ei saatavilla.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Tietoja ei saatavilla.

KOHTA 13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Hävitä sisältö/pakkaus voimassa olevien kunnallisten /kansallisten säädösten mukaisesti.

Kovetettu/kovettunut materiaali: Poltto jätteiden käsittelyluvan saaneessa laitoksessa. Polttokelpoisuus selvitettävä ennen hävitystä. Voidaan toimittaa hyväksytylle kaatopaikalle. Kaatopaikkakelpoisuus selvitettävä ennen hävitystä. Kovettamaton materiaali: Käsittely tarvittaessa (esim. suuremmat määrät) vaarallisena jätteenä.

Jäteluettelo (179/2012) sisältää soveltuvat jätenimikkeet (EWC-koodit). Jätteet luokitellaan ensisijaisesti jätteen synnyn toimialan mukaisesti. *-merkityt nimikkeet käsiteltävä vaarallisena jätteenä. Varmista jäteluokituksen oikeellisuus ennen tuotteen/pakkauksen hävitystä. Tarvittaessa yhteys toimivaltaiseen jätehuoltoviranomaiseen.

Suomen 3M Oy on Pakkausyhdistysrekisteri PYR:n jäsen. Lisätietoja pakkausten hyötykäytöstä ja tuottajayhteisöistä löytyy osoitteesta www.pyr.fi.

EY-jätenimike (tuote):

- 180106* Kemikaalit, jotka koostuvat vaarallisista aineista tai sisältävät niitä.
- 180107 Muut kuin nimikkeessä 18 01 06 mainitut kemikaalit.

KOHTA 14. KULJETUSTIEDOT

VAK/IMDG/IATA: Ei rajoitettu.

KOHTA 15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö
Tuote on vaatimukset täyttävä, hyväksytty (CE-merkitty) terveydenhuollon tarvike (93/42/ETY).

Syöpää aiheuttavat vaikutukset

<u>Aineosa</u>	<u>CAS-nro</u>	<u>Luokitus</u>	<u>Säädös</u>
Kvartsi	14808-60-7	Luokka 1	Kansainvälinen syöväntutkimuslaitos (IARC)

Aineluettelot

Yhteys valmistajaan/toimittajaan lisätietoja varten.

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi

Ei sovelleta.

KOHTA 16. MUUT TIEDOT

Tietolähteet

Valmistajan antamat tiedot.

REACH-asetus (EY) 1907/2006 muutoksineen.

CLP-asetus (EY) 1272/2008 muutoksineen.

STM:n asetus kemikaalien luokitusperusteista ja merkintöjen tekemisestä 807/2001.

HTP-arvot 2012.

Luettelo H-lausekkeista

H304   Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.

Luettelo R-lausekkeista

R65   Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltynä.

Lisäykset, poistot ja muutokset edelliseen versioon

Uusi lomakepohja (REACH 2010).

Käyttöturvallisuustiedotteen tiedot perustuvat kokemukseemme ja ovat oikeita parhaan tietämyksemme mukaan julkaisupäivänään. Emme ole vastuussa mistään taloudellisesta vahingosta tai esine- tai henkilövahingosta, joka saattaa aiheutua sen käyttämisestä (ellei laissa toisin säädetä). Tiedot eivät välttämättä sovellu muuhun kuin käyttöturvallisuustiedotteessa tarkoitettuun tuotteen käyttöön tai tilanteisiin, joissa tuotetta käytetään yhdessä muiden materiaalien kanssa. Näistä syistä on tärkeää, että asiakas selvittää itse testaamalla, soveltuuko tuote aiottuun käyttötarkoitukseen.

Käyttöturvallisuustiedotteet ovat saatavilla osoitteessa www.3M.fi